

Ålesund 08.01.2007

HØRINGSUTTALELSE OM FORSLAG TIL ENDRINGER I LOV OM FAGSKOLEUTDANNINGER

Styret for Ålesund Kunsthøgskole har vedtatt følgende høringsuttalelse til forslaget til endringer i fagskoleloven høsten 2006:

I VEDR. DEPARTEMENTETS VURDERINGER

3.2.2 Nivå og opptak

Ålesund kunsthøgskole er enig i at det for dette skoleslaget vil være et mangfoldig kompetansegrunnlag for å starte på utdanningene. Vi er enige i at det neppe kan lages en felles opptaksforskrift. Videre mener vi at det i opptakspremissene må legges betydelig vekt på at fagskolesystemet vil stå sentralt innen begrepet ”læring gjennom hele livet”. Jmf. EUs utdanningsprogram for 2007 – 2013.

Dette vil innebære at begrepet ”realkompetanse” blir en utfordring. Vi foreslår at departementet gjennom forskriftsarbeidet gir føringer for hvilke komponenter som skal inngå i vurderingsarbeidet, når en tilbyder skal foreta en realkompetansevurdering og sammenholde denne med aktuelle formelle forkunnskaper. Forskriften bør avklare at realkompetanse er summen av skolebasert og erfaringsbasert kompetanse. Dvs. at både teoretisk og praktisk kompetanse skal inngå i grunnlaget. Vi vil tilrå at det nasjonale konseptet for kompetansebevis som er utarbeidet av VOX, blir benyttet. Videre ber vi om at tilbydere av fagskoleutdanninger må klargjøre hvilken vurdering som gjelder for flerkulturell og fremmedkulturell kompetanse. Dette for å sikre at fagskoleutdanningene blir tilgjengelig på en likeverdig måte for innvandrere og nordmenn med utenlandsopphold eller utdanning fra andre land.

3.2.3 Begrepet ”yrkesrettet”

Vi merker oss departementets uttalelse om at det ”alltid” vil oppstå avgrensingsproblemer rundt begrepet yrkesrettet. Vi er helt enig i det og glad for det. Både yrkeslivet og arbeidslivet bør være i kontinuerlig utvikling. Dvs. at det vil være behov for å skape nye yrker og profesjoner basert på ny kompetanse, dersom det norske samfunnet skal henge med i den

generelle utviklingen i samfunns- og yrkesliv. Når for eksempel EU satser på "kulturindustri" så vil det generere nye behov og muligheter innenfor kreative og naturbaserte yrker. Fagskolesystemet må være et aktivt nasjonalt redskap i det kompetansebaserte nyskappingsarbeidet. Vi viser til Leonardo-programmet der yrkesrettet kompetansevurderes "med henblikk på å bedre konkurranseevnen og entreprenørskapet, også med henblikk på nye sysselsettingsmuligheter", og med relevans til "å motvirke utstøting, rasisme og fjerne alle former for forskjellsbehandling og ulikheter, bl.a. for funksjonshemmede." Dvs. at en snever vurdering av om et utdanningstilbud er nok yrkesrettet vil kunne komme i motsetning til samfunnets helhetlige behov og målsettinger. Ikke minst innenfor kunst- og kultursektoren vil det være viktig å ha et mangfold av utdanningstilbud, ettersom denne type kompetanse aktualiseres i flere yrker og bransjer.

3.2.5 Om fylkeskommunens plikter

Vi vil bare uttrykke at vi er helt enig i departementets vurdering av at fagskoleutdanninger ikke skal ha noe skille mellom tekniske og andre utdanninger. Fylkeskommunens rolle som samfunnsplanlegger bør medføre at den innenfor utdanningsområdet opptrer likeverdig i forhold til alle typer fagskoleutdanninger og typer skoleeiere/tilbydere.

5.2. Om krav til organisering og ledelse

Ålesund kunsthøgskole støtter kravet om at alle eiere/tilbydere skal etablere et eget ansvarlig styre for skolevirksomheten. Styret bør være forankret i forhold til skolestedet, med mindre utdanningen kun er ensidig IKT-basert. Dersom samme tilbyder har flere utdanninger må det likevel stilles krav om at styringsorganet skal være lokalt forankret, slik at medbestemmelse og brukermedvirkning kan ivaretas lokalt ved det enkelte studiestedet. Vår tenkning om fagskoleutdanninger er at de skal ivareta behov knyttet til interesser i arbeidsliv eller samfunnsliv. Derfor bør det også stilles krav om at minst 1 styremedlem skal komme fra relevant mottakergruppe av utdanningen. Dvs. fra den/de del(er) av samfunnets som utdanningen er utviklet for.

6.2. Om § 8 - statlig tilskudd

Vi har ikke noe mot at begrepet "offentlig tilskudd" erstattes med "statlig tilskudd", så lenge dette ikke innebærer et forbud mot å motta annen offentlig støtte enn den som kommer via det statlige utdanningsbudsjettet.

Men det vil være uhensiktsmessig for samfunnet hvis ikke "gode krefter" kan gå sammen og støtte opp om virksomhet i regi av en godkjent fagskole. Mange fagskoler vil fungere som lokale/regionale kompetansesentra innenfor sine fagområder, og derfor må både kommunale og fylkeskommunale, samt andre statlige organer enn utdanningsmyndighetene, kunne kjøpe tjenester fra eller gi støtte til virksomhet i regi av en fagskole.

For øvrig er vi helt enige i at skoler som mottar fast avtalt statsstøtte skal underlegges et tilsynssystem. Tilbydere/skoleeiere må heller ikke kunne ta utbytte fra skolevirksomheten til andre formål enn de som følger av den statlige godkjenningen.

Vi er glad for at de 6A-skolene som oppnår fagskolegodkjenning basert på søknader til NOKUT, skal få beholde statsstøtten uendret i prosent. Vi er **ikke** enig i at alle 6A-skoler skal tvinges til å bli fagskoler, da dette både er udemokratisk og uhensiktsmessig i forhold til å

opprettholde et variert utdanningstilbud med ulike krav til forkunnskaper. Skoler som vil forbli 6A-skoler må imidlertid selv kunne definere tilbudet sitt i forhold til de 3 årstrinnene i offentlige videregående skole.

7.3 Om registrering og juridisk beskyttelse av betegnelse

Ålesund kunsthøgskule støtter forslaget om å gi begrepene fagskole og fagskoleutdanning en juridisk beskyttelse. Dette vil bidra til å skape trygghet og oversikt for de utdanningssøkende, og den vil skape mer rettferdige konkurranseforhold innen denne delen av utdanningsmarkedet.

Vi er også enig i kravet om registrering i Brønnøysundregistrene, men vi mener at dette også må omfatte de skolene som er i offentlige eie. Dette bør gjelde alle skoler, uavhengig av selskapsform eller eierform. Blant annet overfor konkurranselovgivningen er det viktig at skolene er mest mulig uavhengige og "rene" økonomisk. Det vil kunne være konkurransevridende dersom en offentlig skole skulle ha andre økonomiske og ressursmessige rammevilkår enn skoler i frittstående eie. Vi mener bl.a. at dersom en videregående skole og en fagskole blir samlokalisert, så må det unngås at de 2 skolene blander sammen fysiske og faglige ressurser, uten at dette er organisert som et samarbeid mellom 2 selvstendige juridiske enheter – selv om de har samme fylkeskommunale eier.

Dette er våre synspunkter på høringsforslaget.

For styret ved Ålesund kunsthøgskule

Ragnar Johansen
Rektor